

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1763

Caput II. Hermannus II. [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-295084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295084)

C A P U T II.

H E R M A N N U S II.

AB ANNO 1074. USQUE AD ANNUM 1130.

§. I.

ermannum II. filium fuisse Hermanni I. Parentes
ejus &
nomen.
Cluniacensis, ex Actis San-Petrinis Nigræ
Silvæ supra (a) probavimus, in quibus
ille *fratruelis* Bertoldi II. Ducis Zaringiæ
& *patruelis* Bertoldi III. vocatur; adeoque certus Bertoldi I.
extiterat nepos.

Primus dici posset *Marchio Badensis*, ut ante nos fecerunt
fere omnes, Marchiam Bad. per matrimonium cum Juditha primum
ab eo Genti suæ illatam existimantes; sed nos in appellatione hac
Gentis & sanguinis potius quam terræ possessæ habemus rationem;
id quod jam ipsius factum est ævo. Wolfhelinus de Tonfula

(a) Cap. præced. §. III. sq.

prædium apud Schalchstadt cum manu Domini sui Bertoldi monasterio S. Petri vendidit *præsente Dom. Herimanno secundo*. More seculi tamen, quo definita familiarum nomina nondum invaluerant, simpliciter *Marchio* in Chartis vocatur. Jo. GAMANSIUS & ex eo DROLLINGERUS (b) asserunt, Hermannum hunc usum esse titulo *Marchionis de Limburg*, cujus tamen nominis nullum mihi exemplum occurrit. Volunt enim, sedem eum habuisse in castro Limburg ad Rhenum, paulo infra Brisacum.

§. II.

Acta
varia.

In Principum Conventu Wormatiæ A. 1076. comparuit Hermannus, Diplomatis Henrici IV. Imp. Rueggisbergenfi Burgundiæ minoris monasterio dati, primus inter Marchiones testis. An. 1087. Bertolfus Dux & *Herimannus Comes* nomina subscripserunt Chartæ, qua locus *Cella* in Nigra Silva Prioratui S. Ulrici traditus est. Hermannus hoc loco *Comes* vocatur, quod mentio ejus facta ut Comitum Provincialis Brisgoviæ, in quo Comitatu *Cella*, de qua agitur, sita fuit.

Anno 1101. Burchardus & *Herimannus* Marchiones cum Henrico IV. Imp. interfuerunt obsidioni castri Limpurg in Belgio, (c)

(b) *Lexic. Histor. Basil.* voce *Baden*, Zaringicum castrum *Lintberg* in Teccenfi Sueviæ regione fuisse, in Bertoldo I. supra ostendi, pag. 57.

(c) De qua obsidione SIGEBERTUS GEMBL. ad A. 1101.

ut diplomæ indicat, quod Abbatiae Laubiensi XVII. Cal. Jun. datum. (d)

Anno 1111. *Herimannus Marchio* inter Proceres, cum Henrico V. Imp. Argentinæ collectos, privilegium Einfidlenſe teſtis ſignavit; (e) eodemque anno *Heremannus Marchio fratruelis* Bertoldi II. Ducis Zaring. aderat Traditioni, Abbatiae S. Petri a Bertoldi uxore & liberis factæ. Tum temporis quoque, poſt Bertoldum & Conradum Duces, *Heremannus Marchio* alias Traditiones Abbatiae S. Petri ſignavit. Sequenti Henricus Imp. Wormatiensibus immunitatem confirmans a teloneis exteris, rogatu Principum id ſe feciſſe ſcribit, inter quos *Herimannus Marchio*. (f)

Anno 1114. Hermannus hic Marchio Diplomatum, Einfidlenſi (g) & Murenſi (h) monaſteriis à Cæſare datorum, poſt Bertoldum Ducem & Godefridum, Comitem Palatinum, teſtis occurrit.

Anno 1122. Episcopus Spir. Bruno conceſſit Hermanno Marchioni & uxori ejus Judithæ, ut in eccleſia villæ Backenang,

N n 2

(d) Ap. MIRÆUM *Opp. Diplom.* Tom. I. pag. 674.

(e) HARTMANNI *Annales Eremit. Deip.* pag. 172.

(f) MORITZ *vom Urfprung der Reichs-Stätte*, append. pag. 142.

(g) TSCHUDI *Hiſtor. Helvet.* Part. I. Lib. I. pag. 54.

(h) ACTA MURENS. pag. 34. edit. poſtr.

quam ipsi & parentes eorum decimis ac terris locupletaverant, Canonicos regulares Ord. S. Aug. collocarent. (i) Initium hujus rei notitia vetus illius Ecclesiae ad A. 1116. jam ponit. Hermanni Marchionis post Conradum Ducem A. 1123. ut & triennio post in Henrici V. & Lotharii II. Imp. Instrumentis San - Blasianis fit mentio. (l)

§. III.

Mors.

Obiit Hermannus II. A. 1130. septimo die Octobris, & in Backnangensi, quam amplificavit, ecclesia ante aram S. Crucis, teste LADISL. SUNTHEMIO, (m) sepultus est.

(i) Chartæ ap. BESOLDUM *Thef. Praef.* Tom. II. pag. 73.

(l) HERRGOTT. *Geneal. Habsb.* Tom. II. num. 197. & num. 205.

(m) *Scriptores Rer. Boicar.* Tom. II. pag. 583. Sunthemius inter familiares Maximiliani I. Imp. Historicos fuit. Peccavit in anno mortis Hermanni, at diem & mensem ex Backnangiæ Necrologio sumfisse videtur. In Necrologiis dies & menses notantur, at rarius additur annus. Annum mortis Hermanni docet ejusdem sec. XVI. epigramma ap. *CRUS. Annal. Suev.* Part. II. Lib. IX. Cap. 14.

„ Hac cubat Hermannus Badensis Marchio tumba,
 „ Qui clauſtri & templi conditor hujus erat.
 „ Anno milleno moritur, centum quoque ſubdas
 „ Terque decem a puero, quem pia virgo parit.
 „ Huc dum transfertur, cum poſteritate fluebant
 „ Quindecies centum cum tribus, adde decem.

Uxor ejus fuit Juditha, sed originis incertæ, quam cum Uxor. Juditha, Hermanni I. uxore, multi confundunt. Charta Brunonis, Spirensis Episcopi, quam allegavi, Juditham diserte conjugem tribuit Hermanno, sed nihil de ejus familia additur. Sepulta est cum marito Backnangæ. (n)

Interfuerat Hermannus vel ipse, vel filius ejus, eodem, Titulus
March.
Bad. quo decessit, anno 1130. Comitibus Lotharii II. Imp. Basileæ habitis; ubi prima *Marchionis Badensis* expressa est mentio. In ferie Principum enim Diploma, VI. Eid. Febr. Ecclesiæ Constantiensi datum, Conradus Dux Zaringiæ & Hermannus *Marchio Badensis* signasse leguntur. (o) Biduo ante Lotharius Turicensis Præposituræ jura firmaverat, rogatu quoque Conradi Ducis Zaring. & *Hermanni Marchionis de Bathen*. (p)

§. IV.

Recepta apud multos sententia est, tractum Badensem ab Origo
hujus ti-
tuli falsa. Henrico Aucupe, Marchionatum Germanicorum institutore, in Marchiam quoque erectum fuisse, ut Rhenensem Germaniæ

N n 3

(n) CRUSII *Annal. Sæv.* Part. II. Lib. IX. p. 351.

(o) HERRGOTT *Geneal. Habsb.* Tom. II. num. 211.

(p) Cod. noster *Diplom. Bad.*

limitem contra Gallos custodiret. (q) FRANC. IRENICUS (r) Marchiæ Badensis originem ad Ottonem III. Imp. refert. CHRISTOPHORUS LEHMANNUS (s) Badensem Comitatum a Friderico I. Imp. in Marchionatum conversum existimat.

Quidquid sit de Marchica dignitate, ipsum Badense Dominium à Juditha, incertæ prosapiæ femina, Hermanno II. dotis loco allatum fuisse, scriptorum Badenium communis traditio est. (t) Unde Hermannus, quem ego secundum appello, communiter Marchio Badensis primus vocatur. Systematis Veronensis fautores (v) Juditham, Badæ & Hachbergæ (x) Marchionatum heredem, A. 1153. Hermanno Veronensi nupuisse volunt, adeoque Hermanno III. tribuunt, quod ab aliis tribuitur secundo vel primo. Istarum tamen opinionum nulla veritati conformis est.

(q) DIETHERR. in *Addit. ad BESOLDI Thesaur. Pract.* pag. 73. IMHOFF. in *Notit. Proc. Imp.* L. IV. C. VII. SCHURZFLEISCH. *Opp. Hist.* pag. 273.

(r) *Exeg. Germ.* Lib. III. Cap. CIII.

(s) *Chron. Spir.* Lib. IV. Cap. VII.

(t) Befoldus, Imhofius, Schurzfleischius locis allegatis.

(v) PETRUS DE ANDLO, *de Imperio Rom.* Lib. I. Cap. XV. MUNSTERUS *Cosmogr.* Lib. III. Cap. CCLXXIV. CRUSIUS *Annal. Suv.* Lib. IX. Part. II. Cap. XVIII.

(x) Sunt, qui Hachbergam & Badam duas Marchias; sunt, qui illam primariam, hanc vero secundariam constituunt. In his SCHURZFLEISCH. *de Reb. Badenf.* §. III.

§. V.

Bada nostra sub Romanis, qui, ut alia hujus generis loca, Badæ
fata varia
Aquas eam vocarunt, in civitatem excreverat, (y) ab Alemannis,
oppidorum oforibus, deinceps everfam.

Thermas Badenses, quæ forsan solæ remanserant,
Dagobertus Rex Monasterio Weiffenburgenfi donavit; donationem
seculo IX. Ludovicus Germ. Rex confirmavit; qui locum hunc a
vasallis regiis Monasterio illi ereptum fuisse refert. (z)

Sec. XI. Bada in *Comitatu Adelberti* sita erat, Adelberto
jurisdictionem Imperatoris nomine ibidem exercente. (a)
Henricus III. Imp. enim prædium, quod pater ejus, Conradus II.
sibi comparaverat, *in villa Baden, in Pago Ufgouue, in Comitatu
Adelberti Comitis*, A. 1046. Ecclesiæ Spirensi donavit. Comitatus
primum ad nutum Cæsaris, dein hereditario jure administrabantur;
feminis tamen semper exclusis, quæ officio judicis fungi non

(y) *Alsacia Illustr.* Tom. I. p. 568.

(z) Tabular. Ecclesiæ Collegiatæ Weiffenb.

(a) Adelbertus hic potuit esse Comes ille Calvensis, cujus filiam Juditham
Hermannus I. Marchio duxit uxorem.

potuerunt. Bada ergo tum nec Marchia fuit, nec Comitatus, sed in alio Comitatu, quem a Pago Ufgovicum diceret, sita. Sed & ipsam hanc villam Baden cum omnibus suis appendiciis & utilitatibus eidem Ecclesiae Spirensi eodem anno & die Henricus Imp. tradidit. (b) Fiscalem Imperii aut Ducalem Franciae Orient. villam, non patrimoniam Familiae Salicae, uti praedium in eo situm, aut allodiam fuisse, inde colligimus, quod alio Instrumento donatio ejus fuit literis mandata. Duplicis enim donationis & Instrumenti simul facti ratio dari nulla potest, nisi duplicis quoque naturae bona dono data fuisse statuamus.

§. VI.

Senten-
tia nostra
de Bada.

Bada Ufgovica ergo, thermis adhærens, Henrici III. Imp. & Bertoldi I. Zaringi temporibus Villa Regia fuit, quæ una cum praedio quodam, ibidem sito, ejusdem Cæsaris liberalitate ad Ecclesiam Spirensis pervenit.

Veteris

(b) Tabularii Episc. Spir. Charta, quam excerptit Jo. SIFRID, a patria sua Mutterstatt dictus, Vicarius Ecclesiae Spir. & Notarius Cæsareus, in *Chron. Spir.* quod sub Matthia Rammung Episcopo sec. XV. conscripsit. Extat in *ECCARDI Scriptor. Rer. Germ.* Tom. II. pag. 2262. & *SENCKENBERG Selector.* Tom. VI. p. 262. Adde *SIMONIS Beschreibung der Bischöffen zu Speyer* pag. 42.

Veteris autem Badæ Castrum, a juniore dein quoque thermis adstrueto, leuca distans, unde Familiæ Badensi appellatio, cum villa Bada nil nisi nomen habuit commune; liberum semper & francum Zaringo-Badenfis Domus in Francica Terra ad seculum usque XIV. allodium. (c)

Quo tempore autem & qua ratione allodiale hoc Castrum, ab Hermanno I. vel II. uti videtur, exstructum, vel certe locus ille ad Zaringo-Badenfes devenerit, nobis non liquet. Unde priscis Zaringorum bonis illum annumeravimus supra. (d) Quodsi autem nonnemo Judithæ, conjugis Hermanni I. Alberti, Comitis Calbensis filiæ, bonis dotalibus illud accensere voluerit, non equidem refragor. Sed nec liquidum est, quo tempore & qua ratione ipsa villa Baden, deinceps conversa in oppidum, a Spirensi Ecclesia ad Marchiones transferit. Illud autem nobis constat, Caroli IV. ævo & oppidum & castrum franca fuisse allodia, a Rudolpho Marchione Cæsari & Imperio Anno 1362. libere & sponte, ut suo loco docebitur, oblata in feudum.

Castrum hoc Bada nomen dedit Badenfibis, uti Zaringia Zaringis. Zaringia nunquam fuit Ducatus, Bada nunquam

(c) Veteris Ebersteinii Castrum, semileuca a veteris Badæ Castro distitum, allodiale quoque fuit, per nuptias cum Ebersteinensi filia ad Badenfes translatum.

(d) Lib. II. Cap. VIII. pag. 199.

extiterat Marchia. Bertoldi Duces cum inhabitassent Zaringiam, appellati sunt Duces de Zaringen. Castrum Badense cum inhabitassent Marchiones, vocati sunt Marchiones de Baden. At ex his titulis nec Ducatus, nec Marchionatus veri conficiuntur. Zaringia nunquam in Ducatum evasit. Marchionatus axioma denique Badæ adhæsit. Possessor dignitatis suæ, non officii, nomen Dynastiæ communicavit; uti Landgraviatus dicta est Hassia, quod possessores ejus, ex Thuringico Landgraviorum sanguine prognati, sese dicerent Landgravios. Quid opus fuit Marchia contra Gallos ad Rhenum, quum omnis Lotharingia a Rheno ad Mosam usque Germanici juris, adeoque Marchiæ instar fuerit Germanis.

CAPUT